
XBK03

Eragrostio poaeoidis- *-Panicetum capillaris*

Mititelu et Štephan 1988*

Ruderální trávníky
s prosem vláskovitým

Tabulka 5, sloupec 14 (str. 171)

Orig. (Mititelu & Štephan 1988): *Eragrostio (poaeoidis)-Panicetum capillaris* nov. ass.

Syn.: *Panicetum capillaris* Eliáš 1979 prov. (§ 3b),
Panicetum capillaris Mititelu et Roman 1988
(fantom)

Diagnostické druhy: *Amaranthus retroflexus*, *Atriplex tatarica*, *Berteroa incana*, *Bromus tectorum*, *Carduus acanthoides*, *Conyza canadensis*, *Digitaria sanguinalis*, *Diplotaxis tenuifolia*, *Lepidium ruderale*, *Lolium perenne*, *Medicago lupulina*, *Panicum capillare*, *Persicaria mitis*, *Rumex patientia*, *Setaria verticillata*, *S. viridis*, *Sinapis arvensis*; *Bryum argenteum*

*Zpracovala Z. Lososová

Konstantní druhy: *Amaranthus retroflexus*, *Arrhenatherum elatius*, *Atriplex tatarica*, *Berteroa incana*, *Bromus tectorum*, *Chenopodium album* agg., *Convolvulus arvensis*, *Conyza canadensis*, *Digitaria sanguinalis*, *Diplotaxis tenuifolia*, *Elytrigia repens*, *Lepidium ruderale*, *Lolium perenne*, *Medicago lupulina*, *Panicum capillare*, *Plantago major*, *Poa pratensis* s. l., *Polygonum aviculare* agg. (převážně *P. aviculare* s. str.), *Setaria verticillata*, *S. viridis*, *Sinapis arvensis*, *Taraxacum sect. Ruderalia*; *Bryum argenteum*

Dominantní druhy: *Panicum capillare*

Formální definice: *Panicum capillare* pokr. > 5 %

Struktura a druhové složení. V porostech převládá jednoleté proso vláskovité (*Panicum capillare*), vedle něhož se uplatňují další severoamerické neofytní druhy, jako je *Amaranthus retroflexus* a *Conyza canadensis*. Rovněž jsou přítomny další druhy jednoletých trav, např. *Bromus tectorum*, *Digitaria sanguinalis*, *Setaria verticillata* a *S. viridis*. Na výslunných okrajích železničních tratí pronikají

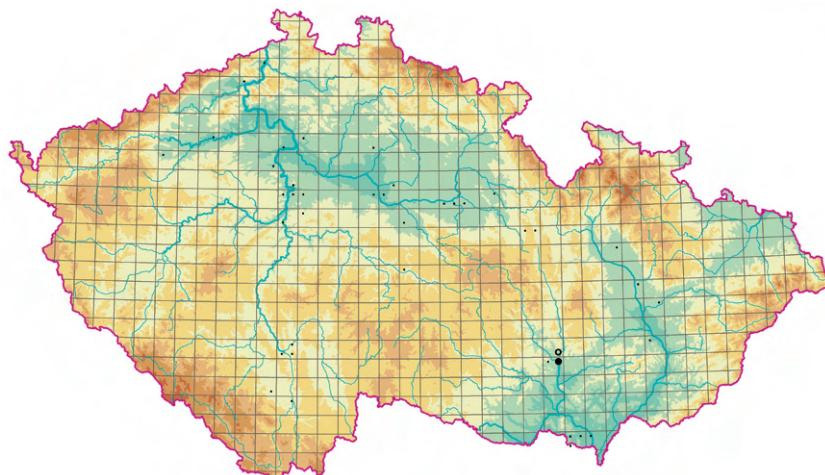
do porostů teplomilné druhy, jako je *Atriplex tatarica*, *Berteroa incana*, *Diplotaxis tenuifolia* a *Rumex patientia*. Porosty jsou spíše rozvolněné, jen vzácně dosahují pokryvnosti 80–90 %. Na plochách o velikosti 10 m² se vyskytuje zpravidla 15–20 druhů cévnatých rostlin. Z mechorostů byl vzácně zaznamenán výskyt druhu *Bryum argenteum*.

Stanoviště. V sousedních středoevropských zemích se společenstvo vyskytuje na nádražích, železničních a tramvajových tratích, překladištích, vlečkách, případně na okrajích kukuřičných polí (Mucina in Mucina 1993: 110–168). Půdy jsou vysychavé, antropogenní, s velkým podílem písku a skeletu a širokým rozpětím pH (Jarolímek et al. 1997). V České republice bylo *Eragrostio-Paniceum* nalezeno na škváropísčitých půdách s příměsí hnědouhelné drti na železniční trati v Brně (Grüll 1997). Vedle uvedeného stanoviště se porosty *Panicum capillare* nově šíří na silničních krajnicích.

Dynamika a management. *Panicum capillare* je severoamerický neofyt, který se ve střední Evropě

Obr. 100. *Eragrostio poaeoidis-Panicetum capillaris*. Porost prosa vláskovitého (*Panicum capillare*) v Praze-Strašnicích. (J. Holec 2002.)
Fig. 100. A stand of *Panicum capillare* in Prague.

Obr. 101. Rozšíření asociace XBK03 *Eragrostis poaeoidis-Panicetum capillaris*; existující fytocenologické snímky dávají dosluhování neúplný obraz skutečného rozšíření této asociace, proto jsou malými tečkami označena místa s výskytem diagnostického druhu *Panicum capillare* podle floristických databází.

Fig. 101. Distribution of the association XBK03 *Eragrostis poaeoidis-Panicetum capillaris*; available relevés provide an incomplete picture of the actual distribution of this association, therefore the sites with occurrence of its diagnostic species, *Panicum capillare*, according to the floristic databases, are indicated by small dots.

šíří především podél železničních tratí a na svazích kolem nově budovaných dálničních úseků. Často se pěstuje jako okrasná tráva v zahrádkách (Grüll 1997). V Severní Americe roste na písčitých preriích, okrajích cest a březích vod (Raabe & Brandes 1988). Porosty s tímto druhem jsou efemérní, s fenologickým optimem v srpnu až září.

Rozšíření. Ve střední Evropě se *Eragrostis poaeoidis-Panicetum capillaris* vyskytuje velmi roztroušeně. Vzácné doklady o jeho výskyttech pocházejí ze středního Německa (Pott 1995), rakouského Burgenlandu (Raabe & Brandes 1988, Mucina in Mucina 1993: 110–168), Bratislav a Podunajské nížiny na Slovensku (Eliáš 1979a, c, Jarolímek et al. 1997), Maďarska (Borhidi 2003) a Rumunska (Mititelu & Stephan 1988). Výskyt v České republice není dostatečně znám. Dosud jediné fytocenologické snímky pocházejí z železničních tratí v Brně-Obřanech (Grüll 1976) a mezi hlavním nádražím v Brně a Horními Heršpicemi (Grüll 1997). Společenstvo bylo pozorováno, ale nedoloženo fytocenologicky snímky, také v Liberci, Mostu, Praze (Sádlo, nepubl.) a Ostravě (Cimalová, nepubl.).

Hospodářský význam a ohrožení. Společenstvo nemá žádný hospodářský význam. Jeho budoucí

šíření na nové lokality a další typy stanovišť je pravděpodobné.

■ **Summary.** This vegetation type is dominated by *Panicum capillare*, a neophytic grass of North American origin. It is typical of railway tracks and roadsides. Phenological optimum of this vegetation is in August and September. In the Czech Republic this vegetation was sampled only in Brno, but it was also observed in some other cities of warm and moderately warm areas.

XBK04 *Cynodontetum dactyli* Gams 1927*

Ruderální trávníky
s troškutem prstnatým

Tabulka 5, sloupec 15 (str. 171)

Orig. (Gams 1927): *Cynodontetum* (*Cynodon dactylon*)

Syn.: *Cynodontetum dactyli* Felföldy 1942, *Plantagino-Cynodontetum* Brun-Hool 1962, *Conyzico-Cynodontetum dactyli* Eliáš 1979, *Hordeo*

*Zpracovaly Z. Lososová & D. Láníková

Jednoletá vegetace polních plevelů a ruderálních stanovišť (*Stellarietea mediae*)

Tabuľka 5. Synoptická tabuľka asociácií jednoleté vegetacie ruderálnych stanovišť (třída *Stellarietea mediae*, část 3: *Sisymbrium officinalis*, *Malvion neglectae*, *Salsolion rutenicae* a *Eragrostion cilianensi-minoris*).

Table 5. Synoptic table of the associations of annual vegetation of ruderal habitats (class *Stellarietea mediae*, part 3: *Sisymbrium officinalis*, *Malvion neglectae*, *Salsolion rutenicae* and *Eragrostion cilianensi-minoris*).

- 1 – XBH01. *Hordeetum murini*
- 2 – XBH02. *Hordeo murini-Brometum sterilis*
- 3 – XBH03. *Linario-Brometum tectorum*
- 4 – XBI01. *Hyoscyamo nigri-Malvetum neglectae*
- 5 – XBI02. *Malvetum pusillae*
- 6 – XBI03. *Polygono arenastri-Chenopodietum muralis*
- 7 – XBI04. *Malvo neglectae-Chenopodietum vulvariae*
- 8 – XBI05. *Matricario discoideae-Anthemidetum cotulae*
- 9 – XBJ01. *Chenopodietum botryos*
- 10 – XBJ02. *Bromo tectorum-Corispermum leptopteri*
- 11 – XBJ03. *Plantagini arenariae-Senecionetum viscosi*
- 12 – XK01. *Digitario sanguinalis-Eragrostietum minoris*
- 13 – XK02. *Portulacetum oleraceae*
- 14 – XK03. *Eragrostio poaeoidis-Panicetum capillaris*
- 15– XK04. *Cynodontetum dactyli*

Sloupec číslo	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Počet snímků	28	35	15	49	4	2	12	11	10	8	10	11	13	8	11
Počet snímků s údaji o mechovém patře	4	10	3	6	3	0	2	0	4	8	8	3	9	2	2

Bylinné patro

Hordeetum murini

<i>Sisymbrium loeselii</i>	25	9	.	2	.	.	.	10	.	.	9	.	.	9
----------------------------	----	---	---	---	---	---	---	----	---	---	---	---	---	---

Hordeo murini-Brometum sterilis

<i>Bromus hordeaceus</i>	18	37	20
--------------------------	----	----	----	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Linario-Brometum tectorum

<i>Lappula squarrosa</i>	.	.	13
--------------------------	---	---	----	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Hyoscyamo nigri-Malvetum neglectae

<i>Mercurialis annua</i>	.	.	.	18	.	.	8	9
--------------------------	---	---	---	----	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Malvetum pusillae

<i>Malva pusilla</i>	100	.	.	9
----------------------	---	---	---	---	-----	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Polygono arenastri-Chenopodietum muralis

<i>Sonchus oleraceus</i>	21	9	.	16	.	100	33	.	10	13	.	.	31	38	18
--------------------------	----	---	---	----	---	-----	----	---	----	----	---	---	----	----	----

Malvo neglectae-Chenopodietum vulvariae

<i>Chenopodium vulvaria</i>	100
-----------------------------	---	---	---	---	---	-----	---	---	---	---	---	---	---	---

Matricario discoideae-Anthemidetum cotulae

<i>Potentilla anserina</i>	.	.	.	10	.	.	.	64
<i>Leonurus cardiaca</i> s. l.	4	3	.	10	25	.	.	18
<i>Poa annua</i>	29	14	7	39	50	.	58	82	20	.	10	18	15	.

Tabulka 5 (pokračování ze strany 171)

Sloupec číslo	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
<i>Chenopodieturn botrys</i>															
<i>Microrrhinum minus</i>	.	.	7	.	25	.	.	.	40
<i>Amaranthus albus</i>	20	13
<i>Bromo tectorum-Corispermum leptopteri</i>															
<i>Salsola kali</i> subsp. <i>rosacea</i>	100
<i>Verbascum phlomoides</i>	10	38
<i>Epilobium collinum</i>	25
<i>Plantagini arenariae-Senecionetum viscosi</i>															
<i>Plantago arenaria</i>	90
<i>Corynephorus canescens</i>	70
<i>Anthemis ruthenica</i>	40
<i>Filago minima</i>	40
<i>Lepidium densiflorum</i>	30
<i>Androsace septentrionalis</i>	10
<i>Cerastium pumilum</i> s. l.	20
<i>Trifolium arvense</i>	4	40
<i>Digitario sanguinalis-Eragrostietum minoris</i>															
<i>Digitaria ischaemum</i>	64
<i>Panicum miliaceum</i>	18
<i>Eragrostio poaeoidis-Panicetum capillaris</i>															
<i>Panicum capillare</i>	100
<i>Atriplex tatarica</i>	14	8	75	.	.	.
<i>Diplotaxis tenuifolia</i>	9	.	50	.	.
<i>Berteroa incana</i>	14	10	.	10	9	.	63	.
<i>Rumex patientia</i>	25	.	.
<i>Sinapis arvensis</i>	.	.	7	6	50	.	.
<i>Medicago lupulina</i>	14	14	33	2	.	.	.	27	.	.	.	18	8	63	18
<i>Lolium perenne</i>	64	29	13	47	50	.	50	18	20	.	10	27	31	75	18
<i>Carduus acanthoides</i>	18	11	.	2	.	.	.	18	38	.
<i>Cynodontetum dactyli</i>															
<i>Cynodon dactylon</i>	100	.
Diagnostické druhy pro dvě a více asociací															
<i>Hordeum murinum</i>	100	43	13	6	.	.	17	8	.	.
<i>Bromus sterilis</i>	71	100	13	25	.	9
<i>Lepidium ruderale</i>	32	14	13	14	.	50	25	9	10	.	10	55	8	63	.
<i>Sisymbrium officinale</i>	18	34	7	37	.	50	.	27
<i>Bromus tectorum</i>	25	14	100	20	.	60	.	.	63	.	9
<i>Urtica urens</i>	.	6	.	47	.	100	17	27
<i>Anthemis cotula</i>	.	.	.	22	50	.	.	100
<i>Malva neglecta</i>	18	9	.	100	25	100	50	55
<i>Chenopodium murale</i>	.	.	.	4	25	100	8
<i>Polygonum aviculare</i> agg.	46	31	13	71	75	.	83	55	70	13	10	82	62	50	18

Jednoletá vegetace polních plevelů a ruderálních stanovišť (*Stellarietea mediae*)

Tabulka 5 (pokračování ze strany 172)

Sloupec číslo	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
<i>Persicaria mitis</i>	18	25	.
<i>Chenopodium botrys</i>	100	88
<i>Senecio viscosus</i>	4	60	88	.	9	.	.	9
<i>Chenopodium glaucum</i>	.	.	.	6	25	.	8	18	40	50
<i>Sisymbrium altissimum</i>	7	70	63	20
<i>Eragrostis minor</i>	20	.	10	91	31	.	9
<i>Oenothera biennis</i> s. l.	20	25	20
<i>Conyza canadensis</i>	29	20	33	20	.	.	17	27	60	50	40	36	8	100	64
<i>Setaria viridis</i>	.	3	30	.	30	36	15	88	18
<i>Digitaria sanguinalis</i>	.	3	.	2	10	.	10	64	31	75	.
<i>Setaria verticillata</i>	11	.	.	2	55	8	75	9
<i>Portulaca oleracea</i>	10	36	100
<i>Amaranthus retroflexus</i>	4	11	.	18	25	50	8	.	10	13	10	18	8	88	45

Ostatní druhy s vyšší frekvencí

<i>Taraxacum sect. Ruderalia</i>	64	66	33	35	25	100	58	36	.	.	10	73	54	50	18
<i>Chenopodium album</i> agg.	43	26	40	41	.	50	58	9	40	63	20	27	38	50	27
<i>Capsella bursa-pastoris</i>	57	46	33	49	50	50	33	36	.	.	27	15	.	.	.
<i>Plantago major</i>	36	23	.	51	.	50	42	55	10	.	.	45	8	50	.
<i>Artemisia vulgaris</i>	64	34	27	22	25	.	.	18	30	.	10	.	8	.	64
<i>Convolvulus arvensis</i>	39	40	27	14	25	.	8	.	20	.	.	55	31	63	27
<i>Tripleurospermum inodorum</i>	32	40	13	16	50	50	.	.	20	38	10	55	15	.	9
<i>Achillea millefolium</i> agg.	32	31	27	14	.	.	8	18	10	.	20	18	15	13	36
<i>Elytrigia repens</i>	32	31	20	6	25	.	17	.	10	.	10	36	15	50	18
<i>Plantago lanceolata</i>	14	17	.	20	25	.	17	55	.	.	20	9	.	25	18
<i>Matricaria discoidea</i>	18	9	7	31	50	.	8	45	.	.	.	18	8	.	.
<i>Lactuca serriola</i>	39	37	20	4	20	25	9
<i>Urtica dioica</i>	11	26	7	24	50	.	.	55	9
<i>Poa pratensis</i> s. l.	25	23	27	6	.	.	8	.	20	.	30	9	.	50	.
<i>Geranium pusillum</i>	18	37	13	12	25	.	.	36	8	.	.
<i>Ballota nigra</i>	32	29	7	18	.	.	.	27
<i>Atriplex patula</i>	25	26	13	14	25	.	8	.	10	13	.	9	.	.	.
<i>Stellaria media</i> agg.	14	26	13	20	.	.	17	15	.	.
<i>Trifolium repens</i>	18	9	13	8	.	.	8	36	10	.	.	.	15	.	18
<i>Cirsium arvense</i>	25	17	.	4	20	25	10	.	8	.	18
<i>Descurainia sophia</i>	14	17	7	16	50	.	.	9	8	.	.
<i>Galinsoga parviflora</i>	14	9	7	20	.	.	8	.	10	.	.	9	8	.	.
<i>Lamium album</i>	7	17	.	14	.	.	.	27	.	.	.	18	.	.	.
<i>Arrhenatherum elatius</i>	7	23	20	50	18
<i>Galium aparine</i>	7	23	20	2	8	.	.	18
<i>Poa compressa</i>	14	3	33	30	.	.	9	8	.	9
<i>Dactylis glomerata</i>	25	9	7	4	8	.	.	9
<i>Fallopia convolvulus</i>	14	11	13	.	25	25
<i>Silene latifolia</i> subsp. <i>alba</i>	18	6	13	2	20	.	.	.	9
<i>Senecio vulgaris</i>	4	6	.	8	.	.	.	9	.	.	.	27	8	.	9
<i>Potentilla argentea</i>	.	3	27	4	.	.	8	9	.	.	20	9	.	.	.
<i>Arenaria serpyllifolia</i> agg.	.	6	27	2	10	.	30	9	.	.	.
<i>Calamagrostis epigejos</i>	.	3	7	30	50	18

Jednoletá vegetace polních plevelů a ruderálních stanovišť (*Stellarietea mediae*)

Tabulka 5 (pokračování ze strany 173)

Sloupec číslo	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
<i>Viola arvensis</i>	.	20	7	.	50	10
<i>Persicaria lapathifolia</i>	4	.	.	8	.	.	.	9	.	25	.	.	.	25	.
<i>Arctium tomentosum</i>	4	3	.	6	25	.	.	18
<i>Echium vulgare</i>	4	.	27	10	.	10	.	.	.	9
<i>Cirsium vulgare</i>	4	3	7	.	25	.	.	9	.	25
<i>Artemisia absinthium</i>	.	.	20	4	25	.	.	9
<i>Reseda lutea</i>	4	10	13	10	.	.	25	.
<i>Anagallis arvensis</i>	4	3	.	.	25	.	.	18	9	.	.
<i>Veronica polita</i>	.	11	.	2	25
<i>Chenopodium ficifolium</i>	.	6	.	4	.	50	.	9
<i>Tanacetum vulgare</i>	9	20	25	.	9	.	.	.
<i>Rumex acetosella</i>	.	.	7	9	.	.	30
<i>Centaurea stoebe</i>	.	.	27	10
<i>Onopordum acanthium</i>	4	.	13	.	25	.	.	9
<i>Persicaria hydropiper</i>	45
<i>Lamium amplexicaule</i>	.	6	.	.	25	8	.	.
<i>Asperugo procumbens</i>	.	9	.	.	25
<i>Myosotis arvensis</i>	.	3	20
<i>Sedum acre</i>	.	.	27
<i>Solanum nigrum s. l.</i>	.	.	.	6	.	50
<i>Carex hirta</i>	20	9	.	.	9
<i>Agrostis stolonifera</i>	27
<i>Bidens tripartita</i>	27
<i>Chenopodium rubrum</i>	9	20
<i>Tussilago farfara</i>	20	13
<i>Consolida regalis</i>	.	3	.	.	25
<i>Ranunculus repens</i>	.	3	.	.	25
<i>Euphorbia cyparissias</i>	20
<i>Veronica dillenii</i>	20
<i>Stachys annua</i>	25
<i>Silene noctiflora</i>	25

Mechové patro

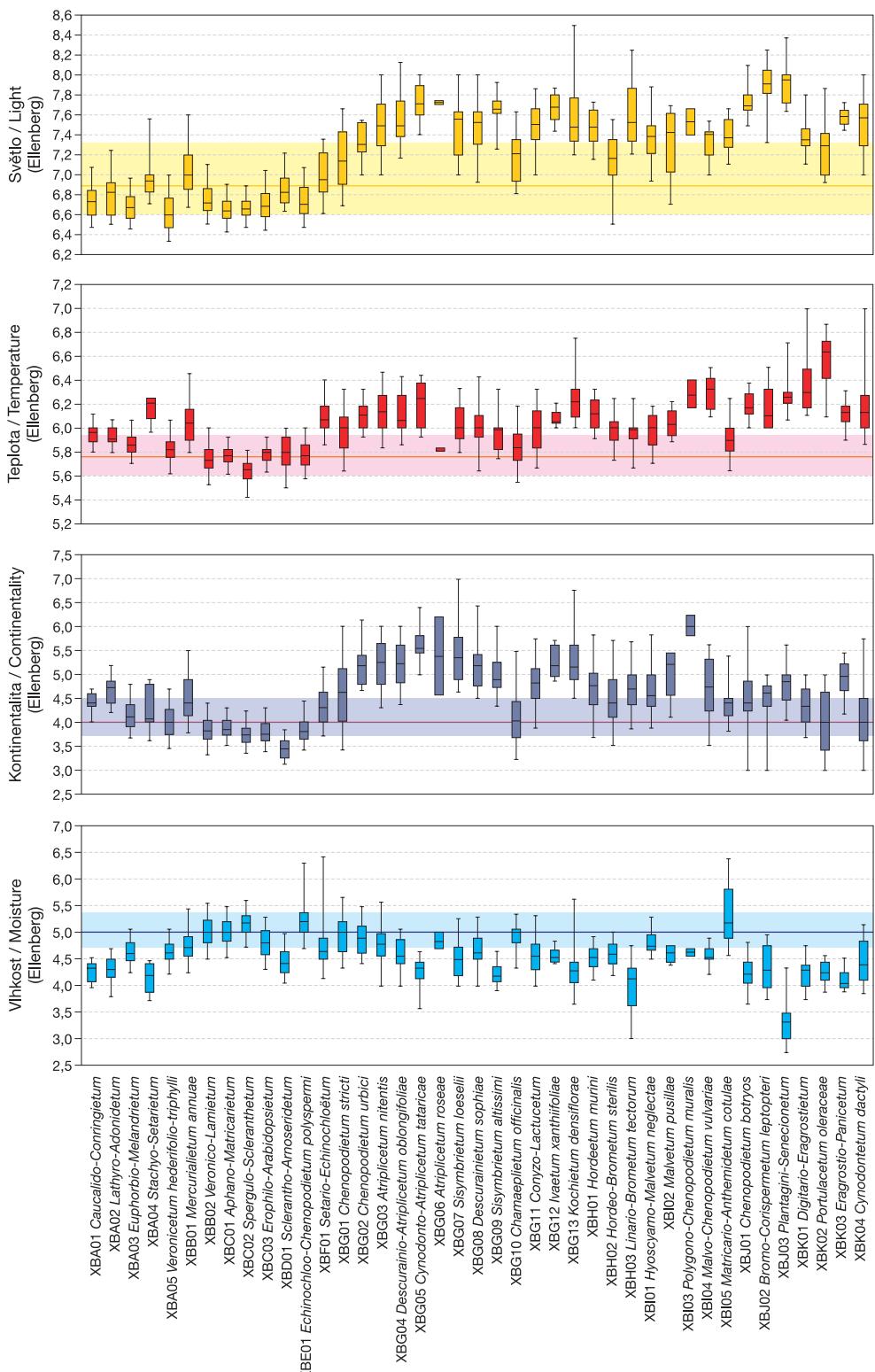
Diagnostické druhy pro dvě a více asociací

<i>Bryum argenteum</i>	25	-	50	-	25	.	.	67	22	100	.
------------------------	----	---	---	---	---	---	---	----	---	----	---	---	----	----	-----	---

Ostatní druhy s vyšší frekvencí

<i>Ceratodon purpureus</i>	25	-	.	-	50	.	25	33	.	.	.
<i>Tortula acaulon</i>	25	10	-	.	-
<i>Barbula unguiculata</i>	25	10	-	.	-

Jednoletá vegetace polních plevelů a ruderálních stanovišť (*Stellarietea mediae*)

Jednoletá vegetace polních plevelů a ruderálních stanovišť (*Stellarietea mediae*)

